Педагогічні інновації

Матеріали
Всеукраїнської науково-практичноїінтернет-конференції

УДК 37.013:001.895П24

Конференцію зареєстрована в Українському ІНТЕІ, посвідчення № 250 від 10 березня2021 року.

Редакційна колегія:

Головний редактор:	**К.М. Горбунова** – канд.пед.наук, доцент, в.о.декана інженерно-енергетичного факультету
Заступники головного редактора:	**Л.О. Комісарова** - канд.пед.наук, доцент, заступник директора департаменту освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації – начальник управління професійної (професійно-технічної), вищої освіти, науки та кадрового забезпечення
	А.Б. Веліховська – канд.пед.наук, доцент кафедри методики професійного навчання інженерно-енергетичного факультету
Відповідальний секретар:	**С.Б. Літвінчук** – канд.пед.наук, доценткафедри методики професійного навчання

Роботи подаються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність інформації, яка наведена в роботах, та залишає за собою право не погоджуватися з думками авторів на розглянуті питання.

П 2 4 Педагогічні інновації: матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 295 с.

У матеріалах збірника Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Педагогічні інновації» розглянуто актуальні проблеми педагогіки і психології, зокрема, проаналізовано сучасні психолого-педагогічні інновації в контексті сталого розвитку системи освіти, а також важливі проблеми безпеки середовища життєдіяльності в сучасному суспільстві та теоретичні й прикладні проблеми екології. Охарактеризовано перспективи розвитку сучасної професійної освіти та педагогічні інновації в цій сфері діяльності. Звернуто увагу на реалізацію когнітивної та емоційної сфер як фактору психічного здоров‘я особистості.

Для викладачів вищих закладів освіти, науково-педагогічних працівників, аспірантів, вчителів шкіл, професійно-технічних училищ.

УДК 37.013:001.895

© Миколаївський національнийаграрний університет, 2021

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ

Остертаг А.І.,
викладач фахового коледжу «Універсум»
Камінецька А.Р.,
викладач фахового коледжу «Універсум»
Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

Критичне мислення – це цілеспрямований процес мислення, що надає учню можливість сприймати, аналізувати, систематизувати, оцінювати інформацію, результат діяльності й обирати власну позицію, аргументувати власні думки та вчинки [2]. Воно включає в себе певні здібності, уміння, схильності та настанови. Критичне мислення не з'являється само по собі, а є результатом навчання та постійної роботи.

Проблема розвитку критичного мислення є актуальною впродовж останніх десятиліть. У Концепції розвитку загальної середньої освіти України наголошується: самостійність знань переосмислено таким чином, що сучасна людина має швидко адаптуватися до обставин, що змінюються, самостійно набувати знання та вміти грамотно працювати з інформацією, тобто вона має мислити самостійно, творчо, критично, генеруючи нові ідеї. Адже людина з розвиненим критичним мисленням здатна досліджувати як навчальні так і різнобічні ситуації, визначати шляхи вирішення викликів, приймати самостійні рішення та передбачати наслідки [1].

Урок з розвитку критичного мислення традиційно складається з трьох основних частин: вступної або виклик, основної або осмислення та рефлексія або підбиття підсумків.Як і кожна навчальна дисципліна біологія має свою специфіку. Яка полягає у формуванні стійких знань з предмету та застосуванні цих знань на практиці. Насиченість матеріалу термінами і науковим змістом робить біологію достатньо складною для розуміння. Головна мета застосування методів критичного мислення саме полягає у формуванні вмінь аналізувати і переробляти складну наукову інформацію.

Пропонуємо детальніше ознайомитися з окремими методиками розвитку критичного мислення учнів на уроках біології.

Ігровий кубик Блума Базується на підході американського психолога Бенджаміна Блума та спрямована на розвиток критичного мислення в учнів.

Назви (предмет, колір, явище, форму, розмір,...) – перевірка базових знань.

Чому (опиши процес, що відбувається з предметом, явищем,...) – визначення причинно-наслідкових зв'язків теми.

Поясни (ти справді думаєш, що... ти впевнений, що...) – різносторонній підхід до поставленого питання.

Поділись (поділись, що ти відчуваєш,коли..., чому ти вибрав...) – розкриває емоційний стан учня, вчить висловлювати власні емоції.

Придумай (що буде,якщо..., придумай, як...) – розвиток стратегії мислення.

Запропонуй (запропонуй, де..., запропонуй, як..., що, якщо...) – окреслення учнем власних ідей стосовно поставленого питання.

Наприклад, тема заняття “Порушення обміну речовин (метаболізму), пов’язані з нестачею чи надлишком надходження певних хімічних елементів, речовин”.

Назви роль білків (жирів, вуглеводів) у обміні речовин.

- Чому надлишок вуглеводів у раціоні шкідливо?
- Поясни: чому харчування має бути збалансованим кількісно та якісно ?
- Поділись правилами здорового харчування.
- Придумай, що буде, якщо в раціоні харчування будуть тільки білки?
- Запропонуй своє бачення, як впливає нестача поживних речовин на здоров'я.

Техніка Fishbone (“Рибна кістка”).

Свою назву цей інструмент отримав через те, що його візуальне зображення нагадує рибну кістку. Він дозволяє учням “розбити” загальну проблемну тему на низку причин та аргументів. Застосування цього прийому допоможе учням зрозуміти важливість аргументації , а також те, що кожна проблема – багатогранна [3].

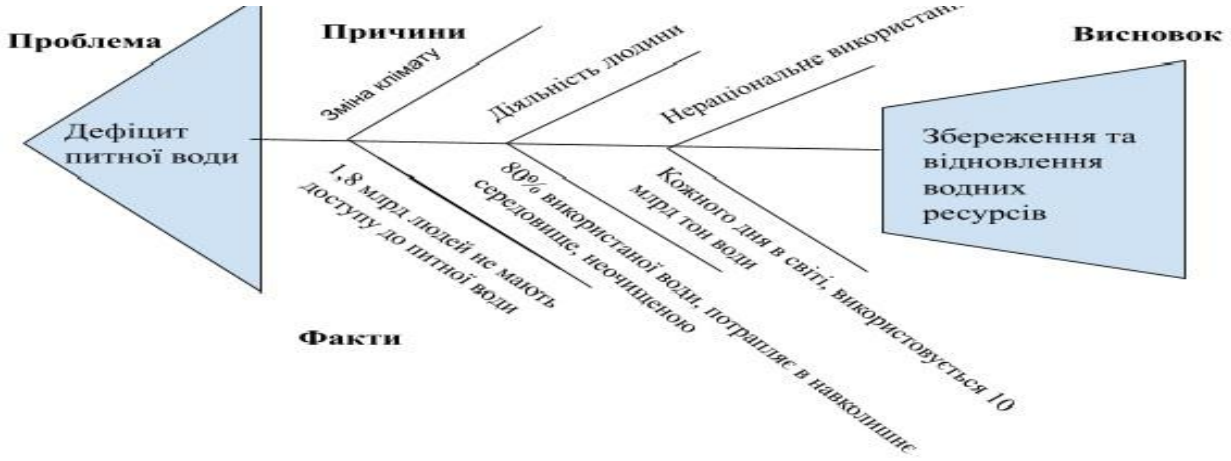

Рис 1. Техніка Fishbone (“Рибна кістка”)

Отже, критичне мислення є індивідуальним, тому що завбачає таку роботу як: збір інформації, її аналіз, пошук аргументів і контраргументів, оцінювати її достовірність та цінність. Результатом такої діяльності є чітко сформований висновок. Також критичне мислення має і соціальний характер, через те, що кожна думка перевіряється і обґрунтовується лише тоді, коли нею діляться з іншими учнями.

Список використаних джерел:

1. Колінько, А. П. Вплив критичного мислення на ефективність навчання учнів [Текст] / А. П. Колінько // Історія та правознавство : Науково-методичний журнал. - 2019. -N 10/12. - С. 15-23.

2. Лякішева А. Ретроспективний огляд поняття "Критичне мислення" [Електронний ресурс] / А. Лякішева, В. Вітюк, І. Кашуб’як // Педагогічні інновації: ідеї, реалії та перспективи. Збірник наукових праць. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: http://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2019_1/4.pdf.

3. Шевченко, О. О. Критичне мислення: ключові характеристики та вправи для його розвитку : (майстер-клас) / О. О. Шевченко // Управління школою : наук.-метод. журн. - 2018. -№ 19/21. - С. 58–64.

СУЧАСНА СИСТЕМА ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ МОЛОДІ

Хоменко І.М.,
здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія виробництва і переробка продуктів сільського господарства)»,
Миколаївського національного аграрного університету,
м. Миколаїв, Україна

Навчання без роздумів – шкідливе, роздуми без навчання – небезпечні.
Конфуцій

Кажуть, що майбутнє кожної країни залежить від молоді, тому що прийде час і саме молоде покоління займе керівні посади нашої країни. І від рівня їх свідомості та розуму буде залежати успіх та процвітання держави на всіх рівнях.

Всім давно відомо, що формування здорового способу мислення молоді – запорука здорової нації, адже молоді люди з твердою життєвою позицією та чітким баченням свого майбутнього можуть досягти успіху всупереч зовнішнім обставинам.

В умовах сучасного інформаційного світу молоді люди прагнуть досягти успіху будь-якою ціною, адже це єдиний шлях до забезпеченого життя. Проте найчастіше вони не мають внутрішньої сили впоратися з труднощами, які зустрічаються на життєвому шляху.

Завдання сучасної системи освіти допомогти молоді виховати інноваційне мислення, завдяки якому молоді люди зможуть мати щасливе життя.

Коростіль Л.А. в своїй праці «Покоління Z: пошук способів педагогічної взаємодії» [2] зазначає**:** «...Нині на Землі одночасно проживає шість поколінь. У педагогічній спільноті наразі працює три покоління людей [4]: бебі-бумери (1943–1963 рр.) – цінують атмосферу стабільності та відчуття потрібності;покоління X (1963–1984 рр.) – цінують розвиток і навчання, роботі приділяють більше уваги, ніж сім'ї, спрямовані до індивідуального успіху; покоління Y (1984–2000 рр.) – комунікативні, цінують вільну атмосферу, схильні до співпраці та водночас прагнуть швидких результатів.

Нинішнє покоління учнів, народжених після 2000 року, – це перше повністю цифрове покоління. Їх називають «generation Z» або «покоління Z», «цифрові люди», бо вони пов'язані між собою за допомогою мережі Інтернет, YouTube, мобільних телефонів, SMS і MP3-плеєрів. Їх цінності знаходяться ще у процесі формування, але психологи відзначають тяжіння до індивідуалізму, самовпевненість і спрямованість до успіху...».

Нові технології змушують людський мозок еволюціонувати в небаченому досі темпі. Діти, які ніколи не жили у світі без інтернету, вже «заточені» під віртуальну реальність. До школи, інститути зараз приходять абсолютно нові за типом мислення учні, студенти.

Наукове видання

Педагогічні інновації

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції

м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 року

Технічний редактор: В. М. Курепін

Комп'ютерна верстка: В. С. Іваненко

Формат 60х84/16 Ум. друк. арк. _Тираж _. Зам. №__

Надруковано у видавничому відділі Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.